

účinnnej látky heroínu, z ktorého by bolo možné pripraviť minimálne 2 bežné jednotlivé dávky drogy, každú s obsahom minimálne 5 mg heroínu.

4. Sťažovateľ sa uvedeného skutku dopustil aj napriek tomu, že rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8T/68/11 zo 4. júla 2012 bol právoplatne odsúdený za obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c) a d) a ods. 2 písm. c) TZ v spojení s § 138 písm. j) TZ spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 TZ. Sťažovateľovi bol zároveň uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 11 rokov a 8 mesiacov. Rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 6Pp/183/2021 z 21. decembra 2021 bol sťažovateľ podmienene prepustený so skúšobnou dobou štyroch rokov.

5. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že osobná sloboda sťažovateľa bola obmedzená jeho zadržaním 28. septembra 2023 o 8.30 h s odkazom na § 85 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej aj „TP“). Vypočutý bol v rovnaký deň od 12.45 h do 13.00 h. Sťažovateľ bol prepustený zo zadržania na slobodu 29. septembra 2023 o 14.00 h opatrením policajta z dôvodu prevozu sťažovateľa na psychiatrické oddelenie Fakultnej nemocnici v Trenčíne 29. septembra 2023 o 10.45 h (v cele predbežného zadržania mal sťažovateľ samovražedné sklony). Následne bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie, ktoré mu bolo doručené 29. septembra 2023 o 15.30 h. Sťažovateľ bol z hospitalizácie prepustený 2. októbra 2023 o 10.31 h. Sťažovateľ bol v totožnej trestnej veci 2. októbra 2023 o 10.40 h zadržaný a ako obvinený 2. októbra 2023 vypočutý v prítomnosti svojho obhajcu. Prokurátorka podala 2. októbra 2023 o 18.30 h návrh na vzatie sťažovateľa do väzby.

6. Uznesením sudcu pre prípravné konanie sp. zn. 7Tp/157/2023 zo 4. októbra 2023 bol sťažovateľ vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP, ktorá mu začala plynúť 2. októbra 2023 o 10.40 h. Väzba sťažovateľa nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka.

7. Proti uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej namietal nedodržanie 48-hodinovej lehoty orgánmi činnými v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) od jeho zadržania až po rozhodnutie sudcu pre prípravné konanie o jeho vzatí do väzby (§ 86 ods. 1 TP).

8. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) namietaným uznesením sťažnosť sťažovateľa vyhodnotil ako čiastočne dôvodnú z iných ako sťažovateľom uvádzaných dôvodov, neúplný výrok okresného súdu doplnil a do celkovej lehoty väzby sťažovateľa započítal aj obmedzenie osobnej slobody sťažovateľa od 28. septembra 2023 o 8.30 h do 29. septembra 2023 do 14.00 h. Bol toho názoru, že z dôvodu nemožnosti výsluchu sťažovateľa pred podaním návrhu na vzatie do väzby bol sťažovateľ formálne prepustený zo zadržania. Po zlepšení jeho zdravotného stavu bol sťažovateľ opätovne zadržaný, vypočutý a bol podaný návrh na jeho väzobné stíhanie. Podľa názoru krajského súdu bola zákonná lehota 48 hodín zachovaná, pretože prvotné zadržanie trvalo 29 hodín a 30 minút a druhotné zadržanie trvalo 7 hodín a 50 minút (spolu 37 hodín a 20 minút). Výrok uznesenia okresného súdu krajský súd doplnil, pretože do celkovej lehoty väzby bolo potrebné započítať aj trvanie prvotného obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa, pretože išlo o obmedzenie osobnej slobody v tej istej veci. Zo zadovážených dôkazov (výpovede štyroch priamych svedkov, jedného nepriameho svedka, listinných dôkazov, zápisnice o vykonaní osobnej prehliadky, zápisnice o vykonaní domovej prehliadky, predbežného vyjadrenia KEÚ PZ, výsledkov vyšetrenia moču sťažovateľa, lekárskeho správ a úradných záznamov príslušníkov Policajného zboru) považoval krajský súd za preukázané splnenie materiálnych podmienok väzby. Krajský súd za priťažujúcu

okolnosť považoval páchanie trestnej činnosti v skúšobnej dobe iba pol roka po jeho podmienenom prepustení.

II.

Argumentácia sťažovateľa

9. Sťažovateľ namieta, že 28. septembra 2023 mu bola obmedzená osobná sloboda a 29. septembra 2023 bol prepustený zo zadržania. Následne bol 2. októbra 2023 opäť zadržaný. Podľa jeho názoru prepustený zo zadržania vôbec nebol, pretože sa nachádzal na psychiatrickom oddelení v civilnej nemocnici, kde bol neustále monitorovaný v sprievode príslušníka Policajného zboru. Sťažovateľ namieta, že počas pobytu na psychiatrickom oddelení nemohol opustiť izbu bez doprovodu príslušníka Policajného zboru, nebolo mu umožnené telefonovať ani prijímať návštevy. Sťažovateľ namieta, že OČTK nedodržali zákonnú 48-hodinovú lehotu na jeho odovzdanie pred sudcu pre prípravné konanie (§ 86 ods. 1 TP).

10. Sťažovateľ tiež uviedol, že ústavný súd jeho predošlé podanie (Rvp 101/2024 z 23. januára 2024) podľa § 53 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Aj napriek tomu, že ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje formálne nedostatky, ústavný súd v rámci jej obsahu (§ 39 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a doručenej prílohy vyabstrahoval relevantnú argumentáciu.

12. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody. Pri rozhodovaní o väzbe musia byť splnené formálne predpoklady väzby (uznesenie o vznesení obvinenia) a materiálne predpoklady väzby, keď musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu a spáchal ho obvinený. Zároveň musí existovať niektorý z väzobných dôvodov podľa § 71 TP (III. ÚS 515/2023).

13. Pokiaľ ide o právomoc ústavného súdu vo väzobných veciach, ústavný súd akcentuje, že táto predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavnoprosné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba (III. ÚS 103/2023, III. ÚS 435/2023). Pri posúdení namietaného uznesenia krajského súdu nie je úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či sťažovateľ mal byť alebo nemal byť prepustený z väzby na slobodu. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzuje na posúdenie otázky, či je odôvodnenie uznesenia krajského súdu ústavnoprávne akceptovateľné. Kasačnú intervenciu ústavného súdu by mohli podnietiť také prípadné rozhodnutia a postupy krajského súdu v rámci rozhodovania o väzbe, ktoré by predstavovali zjavný omyl či exces pri posudzovaní formálnych a materiálnych podmienok väzby, prípadne by boli iným evidentným popretím samotnej podstaty ochrany základných práv a slobôd (IV. ÚS 556/2023).

14. Čo sa týka nosnej argumentácie sťažovateľa (nedodržanie 48-hodinovej lehoty od jeho zadržania a odovzdania pred sudcu v zmysle § 86 ods. 1 TP), ústavný súd recipuje podstatné skutočnosti prípadu a časovú chronológiu jednotlivých úkonov. Osobná sloboda sťažovateľa bola obmedzená jeho zadržaním 28. septembra 2023 o 8.30 h (§ 85 ods. 1 TP) a vypočutý bol toho istého dňa od 12.45 h do 13.00 h. Sťažovateľ bol prepustený zo zadržania na slobodu 29. septembra 2023 o 14.00 h opatrením policajta z dôvodu prevozu sťažovateľa na psychiatrické oddelenie Fakultnej nemocnici v Trenčíne 29. septembra 2023 o 10.45 h. Sťažovateľovi bolo obvinenie doručené 29. septembra 2023 o 15.30 h. Z hospitalizácie bol prepustený 2. októbra 2023 o 10.31 h. Následne bol sťažovateľ v totožnej trestnej veci 2. októbra 2023 o 10.40 h zadržaný a ako obvinený 2. októbra 2023 vypočutý. Prokurátorka podala 2. októbra 2023 o 18.30 h sudcovi pre prípravne konanie návrh na vzatie sťažovateľa do väzby.

15. Z uvedenej časovej postupnosti je zrejmé, že zákonná lehota 48 hodín bola zachovaná. Prvotné zadržanie trvalo 29 hodín a 30 minút a druhotné zadržanie trvalo 7 hodín a 50 minút (spolu 37 hodín a 20 minút).

16. Ústavný súd k námietkam sťažovateľa týkajúcim sa monitorovania jeho osoby príslušníkmi Policajného zboru v civilnej nemocnici uvádza, že hospitalizácia sťažovateľa v civilnej nemocnici sa v okolnostiach prípadu v dôsledku jeho nepriaznivého zdravotného stavu nedá hodnotiť ako obmedzenie jeho osobnej slobody. Hospitalizácia sťažovateľa na psychiatrickom oddelení prebehla s jeho písomným súhlasom a na odporúčanie ošetrojúcej lekárky, pretože sťažovateľ nebol schopný výsluchu v dôsledku jeho pokusu o samovraždu v cele predbežného zadržania. Krajský súd odstránil pochybenie okresného súdu pri nezapočítaní prvotného obmedzenia osobnej slobody sťažovateľa (od 28. septembra 2023 od 8.30 h do 29. septembra 2023 do 14.00 h) do celkovej doby väzby.

17. V súvislosti s dôvodnosťou trestného stíhania sťažovateľa ústavný súd poukazuje na závery krajského súdu (pozri bod 8 tohto uznesenia). Tieto závery neindikujú existenciu zjavných omylov alebo vybočení, v dôsledku čoho by došlo k popretiu základné práva sťažovateľa podľa ústavy. Nie je úlohou ústavného súdu v štádiu prípravného konania posudzovať mieru podozrenia sťažovateľa zo spáchania žalovaného trestného činu z pohľadu opodstatnenosti väzby. Pokiaľ by ústavný súd predbežné hodnotenie dôkazov vykonal, atrahoval by si právomoc všeobecných súdov, ktorá mu z hľadiska subsidiarity neprislúcha (III. ÚS 518/2021, III. ÚS 523/2021). Z hľadiska ústavného prieskumu je významné, či všeobecné súdy logicky a presvedčivo odôvodnili predpoklady dôvodnosti podozrenia (III. ÚS 518/2021, III. ÚS 523/2021), čo je v procesných súradniciach sťažovateľovej kauzy splnené.

18. Pokiaľ ide danosť dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP, ústavný súd pripomína, že pri rozhodovaní o väzbe postačuje reálna hrozba, že obvinený bude konať tak, ako predpokladá uvedený dôvod väzby, ak nebude stíhaný vo väzbe (II. ÚS 98/2024). Zákon teda nevyžaduje absolútnu istotu o naplnení dôvodu tzv. preventívnej väzby (I. ÚS 347/2022, II. ÚS 348/2016). Krajský súd zdôraznil dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti z predchádzajúceho spôsobu života sťažovateľa, predpoklad závislosti sťažovateľa na návykových látkach, neúčelnosť nariadeného ochranného liečenia, zabezpečenie finančných prostriedkov výlučne z predaja návykových látok, 7 záznamov z odpisu registra trestov prevažne za majetkovú a drogovú trestnú činnosť, opakované výkony trestu odňatia slobody a spáchanie ďalšieho trestného činu závažného

charakteru. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že všeobecný súd rozhodujúci o väzbe má primárne posudzovať materiálne pretrvávajúce dôvody väzby v čase, keď o väzbe obvineného rozhoduje (I. ÚS 347/2022).

19. K dôvodnosti trvania sťažovateľovej väzby ústavný súd uzatvára, že krajský súd (spolu s okresným súdom) predostreli konkrétne tvrdenia, o ktoré opreli prítomnosť dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) TP. Uvádzané argumentačné línie nemali len abstraktný charakter, pretože všeobecné súdy dali do pozornosti špecifické okolnosti daného prípadu, konkrétne trestnú minulosť sťažovateľa, vyšetřovanú trestnú činnosť, ktorej sa mal dopúšťať v skúšobnej dobe po podmienenej prepustení. Nespokojnosť sťažovateľa s odôvodnením jeho väzobného stíhania v tomto prípade nemá ústavnoprávnu relevanciu. Ústavný súd vníma, že rozhodnutie okresného súdu obsahovalo niekoľko formálnych nesprávností, na ktoré upozornil aj krajský súd v namietanom uznesení [nesprávne poučenie o podaní sťažnosti, nesprávne očíslovanie výrokov rozhodnutia a odôvodnenie uznesenia aj vo vzťahu k dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) TP], avšak ani tie nedosiahli intenzitu pre vyslovenie porušenia uplatnených práv sťažovateľa. Rovnako ani formálne pochybenie prokurátorky v písomnom návrhu na vzatie sťažovateľa do väzby pri nesprávnom označení obvineného „[REDAKOVANÉ]“ nepredstavuje relevantné pochybenie súdu.

20. K odôvodneniu nenahradenia sťažovateľovej väzby menej invazívnymi opatreniami ústavný súd z dôvodu komplexnosti posúdenia veci podotýka, že obsahom základného práva podľa čl. 17 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby všeobecný súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju miernejším opatrením, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (III. ÚS 675/2021, IV. ÚS 436/2021, III. ÚS 435/2023). Nenahradenie väzby sťažovateľa dohľadom probačného a mediačného úradníka alebo iným menej invazívnym spôsobom (technickými prostriedkami) vzhľadom na osobu sťažovateľa, jeho predchádzajúci spôsob života a jeho pravdepodobnú drogovú závislosť by podľa názoru krajského súdu nespĺnil účel. Sťažovateľ ani iná osoba iným spôsobom nahradenia väzby (záruka dôveryhodnej osoby, písomný sľub, peňažná záruka) nenavrholi [§ 80 ods. 1 písm. a) a b) TP a § 81 TP].

21. Ústavný súd uzatvára, že všeobecný súd nemusí dať v rozhodnutí odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 641/2023). Krajský súd vyčerpávajúco odôvodnil namietané uznesenie a podľa názoru ústavného súdu dostatočným a ústavne akceptovateľným spôsobom objasnil skutkové okolnosti a právne súvislosti, pre ktoré ustálil potrebu väzobného stíhania sťažovateľa a súčasne nepristúpil k nahradeniu sťažovateľovej väzby niektorým z alternatívnych opatrení. Ústavný súd dodáva, že o vine či nevine sťažovateľa ako obvineného je napokon oprávnený rozhodnúť príslušný všeobecný súd len na základe skutočností, ktoré boli zákonom ustanoveným spôsobom preukázané na hlavnom pojednávaní (§ 2 ods. 19 TP).

22. Ústavnou sťažnosťou namietané porušenie nedosahuje ústavnoprávnu relevanciu na vyslovenie porušenia uplatnených práv sťažovateľa, a preto ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

23. Sťažovateľ žiadal aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ktorú odôvodnil tým, že je v nepriaznivej finančnej situácii a nevlastní žiadny hnutel'ny ani nehnuteľný majetok. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pre ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Z dôvodu, že neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu